
Foaia Școlară

Revistă pedagogică-culturală

Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar jud. Bihor

---

CUPRINSUL:

Cuvânt înainte	I. Mangra, preș. com. școlar.
Imprumutul intern și învățătoria	
Mitropolitul Șaguna și șc. populară	Gh. Tulbure, inspector școlar.
O inspecție cu adevărat pedagogică	Dimitrie Boaria.
Înțelepciunea	Pr. T. Dr. Polcaș.
Circulară, Partea oficială, Lista părinților etc.	

REDACȚIA ȘI AMINISTRAȚIA :
COMITETUL ȘCOLAR JUDEȚEAN
O R A D E A.

Foaia Școlară

Revistă pedagogică-culturală

Organ oficial al Revizoratului și Comitetului școlar jud. Bihor

---

CUVÂNT ÎNAINTE

„Foaia Școlară” — organul oficial de publicitate al Revizoratului și Comitetului Școlar județean — și-a fost suspendat apariția de câteva luni, din motive contrare voinței noastre.

Neapariția acestui organ oficial de publicitate a fost mult simțită din partea celor 2 autorități școlare, deoarece mijloacele de comunicare le-au fost foarte îngreuiate, prin ceea ce bunul mers al școlilor și comitetelor școlare a suferit în mod simțitor.

Pentru a asigura bunul mers al școlii și al comitetelor școlare, vom continua cu reapariția acestui organ oficial de publicitate, prin care vom da toate instrucțiunile necesare bunului mers al școlii, atât din punct de vedere pedagogic, cât și din punct de vedere administrativ.

Pentru atingerea acestui scop măref. ne vom nizuți a ne câștiga colaboratori din elementele cele mai de suprafață și valoare ale școlii. Ne vom nizuți, ca în coloanele acestui organ să apară numai lucrările cele mai alese și prețioase, cari să servească pentru binele și folosul tuturor colegilor.

Vom recurge la toate mijloacele, ca din punct de vedere administrativ, să introducem o uniformizare la toate școlile și comitetele școlare din județ.

Prin acest organ oficial de publicitate se vor comu-

nica toate ordinele circulare ale Revizoratului și Comitetului școlar județean, astfel că »Foaia Școlară» va fi organul oficial al învățământului primar de toate gradele din județul Bihor.

Mărețul scop ce-l urmărim, îl vom putea atinge, numai dacă vom avea tot concursul aceșora, cari poartă la suflet așteptările învățământului dela această graniță de Vest a Țării.

Apelăm la prețiosul concurs, fie prin lucrări pedagogice sau cu caracter administrativ. — al tuturor, cari doresc a contribui la dezvoltarea învățământului primar din acest județ.

I. MANGRA

Membru, Comite. Școlar Jud.

IMPRUMUTUL INTERN ȘI ÎNVĂȚĂTORIMEA

Domnilor colegi,

În urma crizei financiare și economice de care a suferit și suferă încă, — nu numai scumpa noastră țară, — ci și toate țările de pe globul pământului s'a simțit necesitatea înzestrării ei, pentru care scop conducătorii statului nostru român a hotărât emiterea unui împrumut intern, care să servească pentru acoperirea tuturor necesităților și nevoilor de înzestrare a țării.

Acest împrumut s'a lansat în condițiunile cele mai favorabile pentru subscriitori.

Pentru aceea, — astăzi în împrejurările cele mai grele prin care trecem, — țara ne chiamă ca pe adevărații apostoli ai ei, de a o ajuta, — nu numai cu micul nostru obol bănesc, — ci a depune întregul nostru devotament, îndrumând locuitorii satelor ce ne sunt încredințate, ca să subscriem la acest împrumut de refacere a țării.

Domnilor Colegi, a sosit ceasul, când țara vrea să-și cunoască adevărații și devotații săi fii și patrioți.

Să fim la datorie, ca să dăm dovadă, că suntem adevărații conducători și luminători ai satelor, recurgând la ori și ce mijloace de capacitate de a subscria la acest împrumut de consolidare a țării.

Rezultatul subscrierii ce se va ajunge la sate, va fi dovada roadelor și jertfei depusă de noi, pe altarul patriei.

Viitorul patriei noastre ne chiamă la muncă, deci cu Dumnezeu înainte.

Ioan Mangra

Președ. Asoc. învățătorilor din sat. Băloc.

MITROPOLITUL ȘAGUNA ȘI ȘCOALA POPORALĂ

Era firesc, ca mitropolitul Șaguna, acest mare spirit creator, care se cerea realizat în foarte domeniile, să-și îndrepteze privirea larg cuprinzătoare asupra celui dintâi factor al vieții culturale: *asupra școlii populare*. Era firesc, ca genialul îndrumător și organizator, al cărui obiectiv era ridicarea neamului său la treapta de cultură, pe care se găseau celelalte popoare din Ardeal, să fie animat, din capul locului, de problema învățământului din școala satului românesc, pe care, la urcarea sa în scaunul arhieresc al Sibielui, l-a găsit în condițiunile cele mai jalnice și mai umilitoare.

Îmbunătățirea școlilor rurale, înălțarea clădirilor necesare, pregătirea dascălilor și luminarea poporului prin cunoștința de carte, au fost liniile de bază din programul activității sale de cărmăciu sufletesc al Românilor ortodocși din Transilvania, Mărturiile, care ne vorbesc cu mai multă elocvență de preocupările școlare ale acestui arhieru, cu adevărat mare prin înălțimea idealurilor, care i-au călăuzit lucrările și mare prin faptul, că el însuși dispăre sub greutatea realizărilor sale, sunt în rândul întâiu *Circularile*, date de el în chestiuni școlare. La acestea se adaugă o seamă de *serieri didactice*, de *lucrări* și *legiuiri* mai mărunte, toate având un scop: organizarea învățământului popular și reglementarea problemelor în legătură cu viața școlară a satelor.

Tot în cadrele preocupărilor sale școlare intră și cele câteva *„instrucțiuni didactice”* scrise pentru învățători și pentru ceilalți factori ai învățământului, de care ne vom ocupa mai jos. În sfârșit o serie de nenumărate *articole*, apărute din condeiul său fecund în coloanele ziarului *„Telegraful român”*.

Capitolul acesta al activității lui Șaguna nu ni se pare suficient elucidat.

Nici meritușii lui biografi, cercetători ai epocii șaguniane, nici ceilalți istoriografi ai trecutului școlilor naționale din Ardeal n'au poposit prea mult, ca să-l cerceteze cu deamănuntul și să-l pună, pe bază documentară, în lumina care i-se cuvine.

Ne-am propus să complectăm după puțință golul acesta. Într-o lucrare mai cuprinzătoare, pe care o pregătim pe ndelete, sprijiniți pe documentele contemporane și pe cele aproape o sută de *pastorale și circulare* de cuprins școlar, ce posedăm dela Șaguna, ne vom strădui să zugrăvim icoana învățământului primar, cu toate fazele de dezvoltare ale școlii populare din Ardeal în epoca lui Șaguna (1846—1874).

În cele următoare, vom da numai câteva spicături fragmentare, smulse din cadrele acestui material, dar care totuși vor face dovada, că Șaguna era un ochiu neadormit, care nu se mulțumea numai să-și urnească un popor de analfabeți pe căile culturii, ci veghea mereu ca lumina odată aprinsă în întunericul satelor să nu se stingă, ci să ardă cu flacăra tot mai vie și mai puternică.

* * *

Cele dintâi măsuri luate de Șaguna cu privire la educația poporului, le găsim în *circulara* sa din Martie 1850, în care dă preotimii îndrumări să țină regulat orele de catechizare cu tinerimea școlară și anume în fiecare duminică după amiază. Le spune să aibă toată grija părintească pentru școală, pentru cultivarea poporului și pentru colaborarea cu celelalte organe publice.

— „Să nu vă scârbească, rogu-vă, însărcinarea aceasta, — continuă Șaguna — ci s'o purtați cu răbdare. Știu eu prea bine, că voi *toată săptămâna lucrați cu mâinile voastre ca să aveți pâinea de toate zilele*. Știu eu prea bine, că șase zile *usturându-vă căldura soarelui la moșile voastre abia așteptați a șaptea zi*, ca să vă odihniți și în care să vă câștigați puteri nouă pentru lucrările din săptămâna viitoare. Toate acestea

și alfe asemenea acestora le știu cu prea bine iubitorilor“.

În circulara dela 10 August 1854, se cuprinde o foarte importantă *„Ordinațiune arhierescă pentru rândul cel bun în școalele populare“*. Șaguna constată, că la predarea materiilor de învățământ, este necesară, înainte de toate, o anumită ordine, o programă. În scopul acesta ordonă să se separe școlarii în „despărțăminte“, după învățăturile pe cari aceștia le vor învăța. „Obiectele de învățământ le specifică pentru fiecare clasă și despărțământ, stabilind pentru cursul primar trei clase obligatoare, care pe atunci se numeau „normale“

Având această „împărțire a științelor“, dascălii sunt îndatorați să procure cărțile de școală menționate în circulară și sunt opriți, sub aspră pedeapsă, să întrebuinteze manuale, care nu au binecuvântarea sa arhierescă. Preșții, în calitatea lor de directori școlari, sunt obligați să viziteze școala în fiecare lună, pentru a se convinge de munca și purtarea dascălului de sporul copiilor și de cărțile școlare uzitate.

Profopopii, în calitatea lor de inspectori școlari, sunt îndatorați să supravegheze bunul mers al învățământului și aplicarea de rigoare a măsurilor sale arhieresti. „Căci lucru cunoscut este, că noi în treaba școlară avem o lipsă de sistemă și de un rând bun, fără de care nu putem înainta creșterea cea bună a poporului“.

La anul 1856 Locotenenta împărătească din Ardeal urmărind să așeze o temelie trainică colaborării direcțiilor civile cu cele bisericesti, mai ales în domeniul școlar, a cuprins toate ordinele sale școlare într-o broșură intitulată *„Hotărâri despre îndatorirea de a cerceta școalele populare și despre împiedecarea lenoviei în privința aceasta“*. Broșura s'a tipărit natural în nemțește. Șaguna o traduce în românește și o împărțește imediat preoților și învățătorilor din eparchia sa, ca să ia cunoștință și să-o respecte.

La anul 1858, traduce și trimite corpului didactic „Normativul“ aceleși locotenente împărătești, care cuprindea dispoziții cu privire la favoarea acordată

prin lege învățătorilor confesionali și de a fi scutiți de serviciul militar.

În epoca absolutismului monarhic, care a urmat, Șaguna nu uită să ia dispoziții pentru a se preda în școalele populare istoria și geografia Austriei, în afară de gramatica limbii nemțești, pe care o găsim ca studiu obligator în cl. III-a primară, începând din anul 1854. Grijă deosebită și stăruința lui permanentă de a organiza școala și a ridica nivelul cultural al sateilor, prin educație, sunt puse în lumină și mai evidentă de cele patru *„Instrucțiuni”*, alcătuite de el în formă de broșuri pentru reglementarea raporturilor personalului școlar și pentru îndrumarea acestuia în domeniul învățământului. Iată, în ordine cronologică, aceste broșuri șaguniane:

1. *„Instrucțiunea pentru directorul și profesorii institutului arhidiecezan pedagogic-teologic de religia gr. or. Sibiu 1865”*

Aici găsim așezați primii pilastrii servind de temelie Clă organizarea seminarului înființat de el în Sibiu pentru calificarea viitorilor preoți și învățători, care-i poartă și azi numele.

2. *„Instrucțiune pentru directorii școlilor populare și pentru directorii și inspectorii școlilor capitale precum și pentru inspectorii districtuali de școală din arhidieceza gr. răsăriteană din Ardeal Sibiu 1865”*.

Inspărată din aceleași îndemnuri și necesități, broșura aceasta stabilește o serie de norme privind atribuțiile și îndatoririle directorilor și inspectorilor școlari, proprii să asigure o ordine în viața interioară a școlii și să se promoveze cu pași mai siguri cultura intelectuală și morală a tinerimii. După ce precizează aceste norme în 34 de articole, Șaguna sfârșește, zicând:

-- „Vedeți dar instrucțiunea, ce vă dau în treaba școlară. Și vă rog să nu vi-se pară grea, căci greutatea ei este împărțită între voi, cari sunteți trei factori cardinali în creșterea tinerimei noastre. Oare nu știți sau nu vreți să recunoașteți, că greutățile singuratiche ale voastre sunt concentrate toate în unica mea persoană? Mai greu este pentru un părinte să

edifice casa, decât fiilor a locui într'nsa. Prin urmare împărțite ne sunt greutățile. Să ne nevoim iubitorilor, căci lupta noastră este nobilă și Dumnezeu, care este însuși lumina și care nu suferă întunericul, ne va răsplăti pentru lumina, ce o revărsă asupra creștinilor noștri".

c. *„Instrucțiunea pentru învățătorii din școlile normale și capitale din mitropolia românilor ori, din Ungaria și Transilvania. Sibiu 1869”.*

Se estinde pe 40 pagini și cuprinde 47 de articole. Broșura tratează în capitole separate, a. *O introducere*, b. *Didactica generală* la tratarea cu școlarii, c. *Despre școlile elementare parohiale*, d. *Didactica specială* cuprinzând materia de învățământ după clase și semestre pentru fiecare „despărțământ” al scoalei populare. La sfârșit se dau „prospectele tabelarice” ale obiectelor de studiu după numărul orelor și numele zilelor săptămânii, adică *orarul* de astăzi. Ca în toate circularele sale, Șaguna acordă și aici o deosebită importanță studiului religiei, pe care o înțelege la temelia creșterii sănătoase și a formării de oameni de omenie, singurii stâlpi, pe care se poate răzima biserica și statul.

d. *Drepturile și datorințele civile pentru învățătorii școlilor populare confesionale. Sibiu 1870.*

În linii generale sunt înșirate (pe 29 pagini) cunoștințele de căpetenie cu privire la drepturile și datorințele, ce derivă din dreptul public și privat, pentru fiecare cotățean. Deși scrisă pentru tinerimea din școala primară, e probabil, că Șaguna s'a gândit mai mult la adulți, pentru că noțiunile de drept ce cuprinde sunt mult pre abstracte și greoaie pentru mintea fragedelor mlădițe rurale din școala elementară.

Multe erau nevoile și mari erau golurile pe terenul învățământului! Grijă permanentă pentru cultura poporului nu-i dădea odihnă lui Șaguna. De aceea-l vedem scriind, traducând sau relipărind într'o formă mai accesibilă cărți de școală mai vechi. Îl vedem în acelaș timp solicitând colaborarea celor câtorva bărbai de școală din preajma tronului său arhiepiscopal, pe care îi îndeamnă să scrie manuale.

Lucrările aceste alcătuiesc o altă latură a străduințelor sale didactice și culturale. În total sunt vreo 21 la număr și se găsesc înșirate de el însuși în prefața lucrării sale de *Drept canonic*. Deacea renunțăm să le mai reproducem. Ele vor rămâne însă, ca să marcheze o epocă fecundă în literatura noastră didactică, și mai ales să servească drept monument necontestat de generozitate, cu care știa Șaguna să reverse asupra altora o bună parte din marcele său spirit creator.

Gh. Tulbure

Inspector general școlii

O INSPECȚIE CU ADEVĂRAT PEDAGOGICĂ

În era maghiară școlile primare românești aveau caracterul de școli confesionale și stăteau sub administrația autorităților bisericești. Comunele parohiale se îngrijeau de susținerea materială a edificiilor și de salariile învățătoresți. Controlul învățământului îl executa statul prin anumite organe numite: inspectori regești. Sustinătorii de școli confesionale prin inspectorii lor de școli, cari erau protopopii. Iar la examenele finale prin comisarii de examene, cari erau recrutați de către Consistoare, dintre învățătorii mai destoinici. Organele de control în prezent sunt recrutate, cea mai mare parte, tot dintre învățători și profesori.

În cursul celor 40 ani de dascălie mi s'a dat prilejul să studiez atât teoria, cât și practica controlului învățământului. Am văzut organe de control, cari își exercitau puterea lor prin înțuță, prin exprimări și executări polițiale, din care emana numai frică și temere. De astfel de organe de control se ferea și se teresește bietul dascăl, ca de stălii. Acest soi de controluri mai mult distrug, decât edifică; penitrucă în loc să dea îndrumări și orientări, se mulțumesc cu brutalizarea și cu amenințarea.

Am văzut și organe de control cu frica lui Dumnezeu

și pline de înțelepciune pedagogică, cari practicau controlul sub aparența de a fi naspeții învățătorului, sau ca binevoitori ai cauzei școlare. Prezența acestora inspiră simpatie și curaj atât pentru învățător, cât și pentru elevi. Cu toate acestea încrelășările, ca și normele de îndreptare, sunt expuse învățătorului, însă cu toată bunăvoința și dragostea colegială.

Votul expune două cazuri de inspecții școlare, pe care nu le voi comenta, ci le las la aprecierea acelor, pe care-i interesează.

Înainte cu 9 ani, într-o zi se prezintă în cancelaria directorială, dela școala pe care o conduceam, un domn inspector. Făceam și eu parte din control. „Am venit” — îmi zise

să fac o inspecție învățătorilor de sub conducerea d-voastră. Te rog însă, când intrăm în sală, să nu mă prezinți nimănui, pentru că dascălii dela această școală, vor afla ei cine sunt eu”. Intrarăm în clasă: el direct la fereastră cu pași de 75 cm., iar eu mai domol, până lângă masă. Se uită puțin prin geam și se întoarce îndăcăt să caute pe învățătoarea, pe lângă care trecuse mai înainte. Fără nici un act de prezentare o întrebă: „Ce clasă conduceți?” — „Prima” — îi răspunsul. — „Bine, d-șta stai colo, acum vom căuta eu ce-ai lucrat”.

Urmează controlul. — „Spune tu, de colo, ce faci dimineața? — Eu, dimineața mă trezesc până în ziuă, că nu prea pot dormi, apoi case cât case, și apoi mă scol. — „Asta nu-i învățătură!” — zice controlorul. „Spune tu, dela de colo: Dacă ai tu 9 mere și mănânci din ele 3 nuci, câte mere ți-a mai rămas?”

— Mă rog 6 mere. Ești cam nepriceput, fiindcă nu ști cugeta, — constată inspecția. Și așa, în forma aceasta timp de o oră, când apoi în fața elevilor și a mea se întoarce către învățătoare și zice: „Ai putea pune pușca în magazie!” Eșirăm fără să ne regrete nici elevii — și așa cred că nici învățătoarea.

Tot cu aceeași tactică și cu același rezultat mai inspectarăm două clase cu doi învățători. Inspecția uniformă. Mai întâi cu pași grăbiți la geam, o privire afară, căutarea după învățător. Constatarea: „Nici un rezultat”, — deși toți membrii corpului didactic, lucrau foarte frumos. Urmează apogeul. Intrăm la a 4-a putere didactică. Era o domnișoară. Aici „marele magister” numai deschide ușa și fără să intre, din prag mă întrebă cu glas ridicat — ca să audă învățătoarea.

„Dar asta cine e?” La asta nuși mai fac inspecție, pentru că de sine urmează, că dacă la trei e rezultatul slab, nici la al 4-lea nu poate fi bun!”

Ne-am despărțit, rămânând eu cu o experiență mai amplă. Membrii corpului didactic mă întrebară: „Dar acesta cine a fost și ce-a voit?” Tot așa mă întrebară elevii: Dale director, cine a fost domnul acela? După ce le-am spus, unul mai priceput zice: — „Aoleo, d'apoi în țara de unde e acel domn, oamenii mănâncă nuci din mere”. Altul mai adaugă: „Așa de mântos ne întreba, că intrase frica în casele noastre și tremuram cu toții”.

Accentuez, că în era maghiară am făcut parte din control aproape 20 ani, apoi în România 5 ani în calitate sub-revizor de control, iar mai recent pe o durată mai scurtă am fost incredințat cu girarea revizoratului Arad.

În această calitate în ziua de 18 Ianuarie a. c. am avut onoarea de a primi vizita D-lui inspector general *Gh. Tulhure*. Când a intrat în localul revizoratului — cu îl vedeam pentru prima dată — personalitatea lui, ținuta lui măiestoasă, vorbele lui bine măsurate și interesul față de cauza școlii, ce o manifesta în conversația cu noi, m'au inspirat o adevărată simpatie și încredere, formându-mi convingerea, că am în față un adevărat om al școlii.

D-l inspector g-ral și-a exprimat dorința de a inspecta câteva școli minoritare. Am mers împreună la o școală minoritară maghiară și apoi la o alta germană în cancelariile directorale s'a făcut actul de prezentare cu directorii într'un mod cât se poate de reverentios. Conversația cu directorii se manifestă prin interes față de tot ce promovează, ori împiedică mersul școlii. Am intrat în clasă 3 înși: inspectorul, eu (revizorul) și directorul. Rolul era al inspectorului. S'a prezentat învățătoarei într'un chip, care inspiră încredere. Felul de a se comporta, în conversația de rigoare cu învățătoarea, dezvoltă curiozitatea și interesul elevilor, care erau bine discipinați. În fine d-l inspector general și-a manifestat dorința, ca învățătoarea să examineze (era cl. III-a) la obiectele naționale în limba statului, adică în cea românească. Apoi a ocupat loc pe scaun, care era mai la o parte. A făcut inspecția din expectativă (fără carnet și creion în mână) ca un simplu spectator, dar în același timp urmărind cu atențiune mersul învățământului. Avea o înfățișare binevoitoare. Învățătoarea de-

venise curajoasă, iar elevii, plini de viață, emulau în răspunsuri. Mai târziu d-l inspector a început o conversație practică cu elevii minoritari prin care s'a convins, că aceștia de fapt își însușesc limba română, ceace i-se atribue învățătoarei, căreia îi exprimă recunoștința sa. După dimiterea elevilor din clasă, d-l inspector într'un mod binevoitor a dat indicațiile cuvenite, care se restrângeau mai mult asupra exprimării corecte a unor cuvinte românești. Ziua următoare învățătoarea îmi spuse: „Mă simt foarte mulțumită cu inspecția de ieri. Se vede, că d-l Tulbure este un adevărat pedagog”.

În aceeași zi, d-l inspector Tulbure a făcut o inspecție la o școală germană. Într'o clasă se aflau câțiva copii de intelectuali români, cari o frecventau anumit pentru a-și însuși elevii români limba germană. După examinarea făcută de învățător, d-l inspector a căutat să se convingă în ce măsură și-au însușit elevii români limba germană. Și după ce a constatat, că aceștia (erau elevi de cl. IV) vorbeau bine nemțește, a început conversația în limba românească cu elevii germani, căutând pe cale inductivă să face să se înzuiască la învăța românește, tocmai așa cum băieții români au învățat limba germană. O metodă prin care în elevi a fost stârnită o nobilă năzuință spre emulare. Câtă râvnă și cât zel inspiră un adevărat organ de control și cum devine un stimulent spre bine și folositor! Dela inspectorul Gh. Tulbure mulți pot învăța.

Deci să-l urmeze cei chemați!

Dimitrie Boariu.

INȚELEPCIUNEA

Înțelepciunea toată probabilitatea o pune pe cumpănă, distinge radical binele de rău, mijloacele auxiliare de piedeci, și alege ce-l mai bun.

Respectă pe cel înțelept, fiindcă înțelepciune poți să înveți dela el. *Proecum avarae cu lumina sa toate corpurile lucide mai mărunte pe firmament le umbrește: așa perfectă morală (virtutea) cu înălțătoarea-i demnitate și mărire respinge violările norocului perzecutor.* (Seneca). „Și împărăteasa Saba a auzit numele lui Solomon și numele Domnului, și a venit să ispitească pe Solomon cu cuvinte ascunse... și a grăit lui foarte câte erau în inima sa. Și i-a spus ei Solomon toate cuvintele ei, n'a fost ascuns cuvânt de către împăratul, carele să nu-l fi spus ei”. (3 Împărății: X. 1-3).

Cu ardoare constantă insistă spre înțelepciune: asta te va salva de calamitate, nu altminteri și pe elevii tăi îi va feri de confuzie. *„Fericit este omul carele a aflat înțelepciunea, și muritorul, carele a cunoscut știința. Că mai bună este negușătoria avosesta, decât vistieriiile aurului și argintului”.* „Că de va veni înțelepciunea în cugetul tău, și simțirea sufletului tău bună a fi și-se va părea. Sfatul bun te va păzi și cugetul drept te va apăra. Că să te izbăvească de calea rea și de omul ce nu grăește nimica de crezut”. (Pilde: III. 13, 14; II. 10-12).

Dacă vrei să fii real înțelept, învață a te cunoaște pe tine însuși mai întâi. Cunoașterea ființei tale proprii este știința cea mai necesară, dar și cea mai grea. Totuș pe tine nu te consideră înțelept. *„Nu îți înțelept intru tine însuși, ci te teme de Dumnezeu și te frânge de tot răul”.* (Pilde: III. 7). Primul pas către înțelepciune consistă în recunoștința faptului sigur că: știm puțin. Lumea-i plină cu mulți nebuni deaceea, pentru că nenumărați imprudenți se imaginează pe sine a fi mari înțelepți.

Invață încă și răul a-l întoarce spre ceva util, căci: *Nu există așa de rău leac, ce n'ar fi bun la ceva.*

Subțire-i părul, totuș are umbra. Nici înțeleptul nu-i fără

defectuozitate; și el se poticnește uneori, dar mai rar, cu mai multă precauție și totdeauna cu aparența că acționează bine. Chiar și cu cea mai bună potcoavă se întâmplă alunecare.

Către sine însuș fiecare e grațios, indulgent judecător; nimeni nu vrea să observe defectele sale. Dar cel înțelept simte vanitățile sale imperfectii și devine modest, pe când cel imbecil încă se mai laudă cu stupiditățile lui. *„Intelepții tănuosc în sine știința, iar gura celui fără de socoteală se apropie de sfărmară. Ci răspunde celui nebun după nebunia lui, ca să nu se nară sieși înțelept.”* (Pildele: X. 14; XXV. 5.) *„Tinându-se că sânt înțelepți, au ajuns nebuni.”* (Romani: I. 22).

Experiența altora să te facă prudent, atent, îndreptând, culpele tale din ale altora. *„Mai bine-ți să înveți pe dauna altuia decât pe cont propriu.* Dela un nebun nu aștepta altă decât erori, fiindcă el nu se cumintește nici prin personale lunecări în păcat; ci, când vrea să omită păsul mai mic, se izbește de altul mai mare. Dacă dorești să fii înțelept, cugetă mult, vorbește puțin, căci numai nebunul vorbește mai mult de cât cugetă. — *„In gura nebulilor este inima lor, iar in inima ințelepților este gura lor.”* (Sirach: XXI. 29) Înfrânează-ți limba. Cine tace nu găngăvește, nu se împiedecă în cuvânt. Nebunul își liberează limba, apoi se laudă arrogant și cu aceea fapă, pentru care ar trebui să roșească de rușine. *„Limba ințelepților stie cele bune, iar gura celor neînțelepți spune vol.”* (Pildele: XV. 2). *„Luzele multgeătorilor înteu acestora se vor cumpăni.”* (Sirach: XXI. 28).

Bună precauție să ai în toate vorbele și faptele tale, precugetând că ești impresurat cu inamici și pericole. Să nu crezi că înțelepciune se găsește numai la cel reputat, considerat ca atare, căci de multe ori și în scunda cucioabă se poate pifula rațiune genială. Omul prudent știe de ce are să se apuce, ce trebuie să înceapă; iar nebunul *prinde de coadă boul*. Cam totuna e a întreba rala dela cel orb, sau a cere stat dela cel nebun. Deaceea: tu în toate chestiile și problemele mai importante ai să te consulți cu cel înțelept, fiindcă cine nu primește stat, numai Dumnezeu mai poate fi ajutorul celui; pentru asta se zice: *„Iun e omul cuminte la casă.”*

După naufragiu corăbierul e mult mai prudent. Dacă deci ai suferit daună în ceva, fi atent la similare împrejurări, în cart și-s'a întâmplat dauna fizică sau psihică, ca nu cumva să eazi în aceeași și a doua oară. *Cine se periclitează măcar de*

doi ori, să nu mai acuzo norocul, soarta, ursita. Dacă ai comis cutare imprudență culpabilă, eroare detestabilă — pripindu-te în conversație, păzește-te să n'o comiți iar aceeaș, ba pe cât (i-e posibil) tinde să o restabilești. Siguranța nici când să n'o părăsești pentru nesiguranță. *Mai bună-l astăzi o vrabie decât mâine o dropie!* Dintre două bunuri să alegi pe cel mai bun, iar dintre două rele, dacă nu le poți omite pe ambele, preferă pe cel mai mic. Căci: *Mai bine chior, decât complet orb.*

Ce ai de făcut, dacă trebuie să execuți ceva necondiționat și incontestabil? Ceeace nu poți schimba radical, rabdă pacient. Înțeleptul încă și necesitatea o știe transforma în bine moral. Fii în toate prudent și peste tot precaut: așa fiind, sau vei putea omite inconvenientul ce te amenință, sau dacă nu s'ar putea, îl vei îndura mai lesne. Acționează tot ce-i spre binele public, spre folosul neamului; altminteri nimic să nu comiți din ceeace ar putea să-i pricinuiască daună în ceva. În cazurile dubii (i-e mai bine a rămâne fără profitul sperat, decât a te periclita pe tine însuși sau a provoca pericol colegilor, elevilor tăi.

Nu fii neastâmpărat, nestatornic și oscilant în cugetarea sau în fapta ta. Doar zburdălnicia e incompatibilă cu înțelepciunea. Nu țiar deveni spre onoare, dacă s'ar exprima despre tine în sensul: *Căii îi sunt buni, dar i-e cum rău vizitiul!* Deprinde-te deci la aceea, ca bine să cumpanești totul înainte de ce ai începe ceva, precugetă ce ar rezulta din acea faptă și așa te vei sminti mult mai rar. „*Că cine dintre voi, vând să chidească tuen, nu stă mai întâi jos și nu-și face scotocala cheltuelii, dacă are eu ce să-l isprăvească? Că nu cumva, punându-i temelta, și neputând să-l termine, toți cei ce vor privi să înceapa să-l la în râs. Și să spună: acest om a început să zidească, dar n'a putut să măntuiască!*” (Luca: XIV 28—30). Adică târziu e a te căi dupăce ai suferit daună, și, înainte de ploaie trebuie să te îngrijești de pardesiu. Pentru aceea înainte de fiecare faptă a ta privește la finalul aceleia.

Insisă a-ți însuși prudentă și intuiție. Prudenta-i ochiul moralei bune, încât drepti are vechiul proverb: *Mintea bătrână, puterea tânără înfrânge armatele.* Nu te nutri cu așa speranță ce n'are rădăcină, deoarece repede (i-se poate întâmpla ca unii să declare despre tine: *Chidește estate în aer! sau: Nici n'a prins încă vulpa, totuș o lupuș deja!*

În cursul vieții tale pururea te ține gara pentru bunul

noroc, cât și pentru eventuala soartă urgisită. Plaga, dacă se prevede și se primește de-a gata, nu-i atât de penibilă. Nici odată nu te încrede în norocul orb, în întâmplarea problematică, fiindcă și dacă va reuși bine chestia ta iscată întâmplător, lumea va să zică ironizându-te: *Mai mare-i este norocul, decât mintea.*

După pripit stat urmează imediat regret. Pentru asta nu te repezi în probleme importante. De multe ori intervalul câtorva ore îți concepe statul bun, dar acela după fapta zărită n'are nici spațiu și nici timp oportun. Secretele inimii tale nu le dai etala în fața fiecărui om. Nu știi în cine te domiciliază: multe păsuri și torture ar putea să te atingă pentru această imprudență. Dacă în tine experimentezi unele defecte clandestine, stăruie asiduu a le corege acelea, dar n'ar fi prudentă din partea ta să le trădezi și să le evidențiezi acelea în prezența altor inși. Cu această procedare nimănui nu i-ai folosit nimic, iar ție însuși ți-ai putea provoca multă daună în anumite circumstanțe.

La aminte!

BCU Cluj / Central University Library Cluj *Pr. T. Dr. Potcuș.*

Circulară

No. 10.471 | 1934.

Conform împărțirii de mai jos, cercurile culturale își vor ține ședințele sub prezidenția prezidenților fixați prin prezentul ordin.

Cercurile culturale își vor începe activitatea îndată după primirea prezentului ordin.

Ele se împart pentru acest an școlar precum urmează:

Cercul cultural Nr. 1.

Președinte: Bumbulescu Constantin.

Comunele: Aleșd, Peștiș, Șinteu, Tinăud, Groși, Auseu, Aștileu-Peștera.

Cercul cultural Nr. 2.

Președinte: Vandici Gavril.

Comunele: Măgești, Dobricionești, Ortiteag, Gălășeni, Călâtea, Cacuciu-nou, Cacuciu-vechiu.

Cercul cultural Nr. 3.

Președinte: Botică Dumitru.

Comunele: Lugașul de jos, Lugașul de sus, Chiștag, Telechiu, Urvind.

Cercul cultural Nr. 4.

Președinte: Păun Ilie.

Comunele: Brațca, Remeți, Bulz, Lorău, Damiș, Ponoară, Bălnaca.

Cercul cultural Nr. 5.

Președinte: Petre Ioan.

Comunele: Vadul Carol II, Gheghie, Topa de Criș, Șuncuis, Birtin, Luncoara, Valen-mare de Criș.

Cercul cultural Nr. 6.

Președinte: Pop Gligor.

Comunele: Borod, Cornitel, Cetea, Boroză, Beznea, Valea-Neagră.

Cercul cultural Nr. 7.

Președinte: Cosma Gavril.

Comunele: Beluș, Delani, Mizies, Nimăești, Sănmărtin de Beluș, Șoimuș-Petronsa, Teleac, Pocola.

Cercul cultural Nr. 8.

Președinte: Hînsu Gheorghe.

Comunele: Negru, Târcaia, Tărcăuța, Drăgănești, Merag, Totorenii.

Cercul cultural Nr. 9.

Președinte: Tâlvo cu Const.

Comunele: Beiușele, Curățele, Cresuția, Burda, Budureasa, Sălțiște de Beiuș, Saca, Pocioveliste.

Cercul cultural Nr. 10.

Președinte: Draghia Nicolae.

Comunele: Răbăgani, Cojdeni, Hidis, Albesti, Seliște-Pomezău, Săucani, Feneriș, Forău.

Cercul cultural Nr. 11.

Președinte: Rău Petre.

Comunele: Sănicolaul de Beiuș, Poclușa, Ursad, Șoimi, Urviș de Beiuș, Dumbrăvița de codru, Borz, Șuncuș, Uileacul de Beiuș.

Cercul cultural Nr. 12.

Președinte: Fedluc Gheorghe.

Comunele: Roșia, Săhodol-Lazuri, Căbești, Remetea, Șoimuș-Petreașă, Meziud, Josani-Curbești-Cioila, Drăgoteni.

Cercul cultural Nr. 13.

Președinte: Pop Ioan.

Comunele: Poenii de sus, Poenii de jos, Buntestii, Zelești, Șebis, Belegeni, Tăgănești, Talpe, Săud.

Cercul cultural Nr. 14.

Președinte: Păun Ioan.

Comunele: Finiș, Fiziș, Ioaniș, Prisaca, Petrani, Vălanii de Beiuș.

Cercul cultural Nr. 15.

Președinte: Ivănescu Gheorghe.

Comunele: Ceica, Ceisoara, Corbești, Iencești, Cotigloțiu, Topa de jos, Topa de sus.

Cercul cultural Nr. 16.

Președinte: Eofin Iustin.

Comunele: Buciumi, Tășad, Drăgești, Dăcănești, Bucuroaia, Stracăș, Topoști.

Cercul cultural Nr. 17.

Președinte: Chirfă Oprea.

Comunele: Doresți, Luncaspric, Sătani, Spinuș, Pomezău, Cămpani, Vălanii, Hidisfel.

Cercul cultural Nr. 18.

Președinte: Tămaș Ioan.

Comunele: Holod, Vintere, Vintere-Brătești, Săklăbagiuș-mic, Rogoz, Dumbrăvița-mică, Hodis, Lupoia.

Cercul cultural Nr. 19.

Președinte: Sabin Aron.

Comunele : Sâmbăta, Copăceni, Vărășeni, Rotărești-Ogești, Cârpeștii-mari, Cârpeștii-mici, Dușești, Crâncești.

Cercul cultural Nr. 20.

Președinte : Paul Gheorghe.

Comunele : Lăzăreni, Cărănzul, Cărăndenii-Bicâcel, Mihi-leu, Valea-mare, Forosâg, Gruilung, Calea-mare.

Cercul cultural Nr. 21.

Președinte : Veruș Ioan.

Comunele : Girișul de criș, Cărușig, Toboliu, Tărian, Sântandrei.

Cercul cultural Nr. 22.

Președinte : Ilie Pop.

Comunele : Cibișu, Selesuș, Rontău, Sânmărtin, Bețfia, Haieșu, Cordău.

Cercul cultural Nr. 23.

Președinte : Radu Ștefan

Comunele : Nojorid, Regele Ferdinand, Les, Apateu, Păusa, Chișirid, Șanateu

Cercul cultural Nr. 24.

Președinte : Cucu Florian.

Comunele : Mierlău, Șumuleu, Sântăleac, Hidiseșul de jos, Hidiseșul de sus.

Cercul cultural Nr. 25.

Președinte : Sala Alexandru.

Comunele : Episcopia-Bihor, Biharea, Sântăul-mare, Sântăul-mic, Sântion, Bors, Cauaceu.

Cercul cultural Nr. 26.

Președinte : Caba Victor.

Comunele : Oșorheișu, Oșorheișu-vii, Alparea, Fughiu, Felcheriu, Cheriu.

Cercul cultural Nr. 27.

Președinte : Bordașiu Gheorghe.

Comunele : Săbolicu, Husasăul de Criș, Ineu, Botcan, Bălaja.

Cercul cultural Nr. 28.

Președinte : Ghiura Ioan.

Comunele : Tileagd, Tileagd-fabrică, Uileacul de Criș, Poșolaca, Hotar.

Cercul cultural Nr. 29.

Președinte : Mascășiu Ioan.

Comunele : Săcădat, Borșa, Teleacuș, Chișic, Sărând, Copăcel.

Cercul cultural Nr. 30.

Președinte: Tomescu Gh.

Comunele: Picleu, Brusturi, Brusturi-fabrică, Păulești, Tăgănești, Orvișele, Cuișid.

Cercul cultural Nr. 31.

Președinte: Cocălnău Dumitru.

Comunele: Tețche, Șerghiș, Vârciorog, Fâșca, Surduc, Subpeatră.

Cercul cultural Nr. 32.

Președinte: Petraș Petru.

Comunele: Tinca, Husasăul de Tinca, Râpa, Grepș, Focnău, Oșand, Săttăleac, Miersăg, Ianoșda.

Cercul cultural Nr. 33.

Președinte: Nistorescu Dumitru.

Comunele: Cheșea, Belfir, Cociuba, Potigid, Olcea, Călăcea.

Cercul cultural Nr. 34.

Președinte: Roșcăneanu Constantin.

Comunele: Gînta, Gînta-Rohani, Căpâlna, Suplacul de Tinca, Mociar, Cărășău.

Cercul cultural Nr. 35.

Președinte: Alexandru Dumitru.

Comunele: Talpos, Girișul-negru, Batăr, Făneț, Căușad, Gurbediu

Cercul cultural Nr. 36.

Președinte: Olteanu Grigore.

Comunele: Salonta, Salonta-Mociar, Mădăras, Homorog, Tulca, Arpășel, Mărțihaz.

Cercul cultural Nr. 37.

Președinte: Popescu Alexandru.

Comunele: Tâmașda, Ciumeghiu, Ant, Regina Maria, Boiu, Ghîrac, Cighid.

Cercul cultural Nr. 38.

Președinte: Anastasiu Constantin.

Comunele: Cefa, Ruit, Berechiu, Sănicolaul-Român, Bîciu, Ateas, Inand, Gepiu și colonia.

Cercul cultural Nr. 39.

Președinte: Mihuta Gavril.

Comunele: Vașcău, Câmp, Vârzarii de sus, Vârzarii de jos, Colești, Briheni, Șuștiu, Sârbești.

Cercul cultural No. 40.

Președinte: Berinde Iuliu

Comunele: Hînciriș, Băleni, Lazari, Cusuș, Cucuceni, Ghîghîșeni, Ilofărel.

Cercul cultural No. 41.

Președinte: Mărăscu Toma

Comunele: Sudrișiu, Rieni, Petrileni, Șteiu, Lunca, Valea-neagră de jos, Valea-neagră de sus, Sudrișiu fabrică.

Cercul cultural No. 42.

Președinte: Coste Cornel

Comunele: Gurani, Cociuba-mică, Pietroasa, Broaște, Brădeț, Dumbrăveni, Chișcău-măgura, Ferice.

Cercul cultural No. 43.

Președinte: Rînchița Bratu

Comunele: Băița, Fănață, Cămpanii de sus, Cămpanii de jos, Hârzești, Seghiște, Seghiștel.

Cercul cultural No. 44.

Președinte: Popa Ignăție

Comunele: Criștiorul de jos, Criștiorul de sus, Călugări, Cărpineț, Scherceni, Poiana, Seliște de Vascău, Sobodol de Vascău.

Cercul cultural No. 45.

Președinte: Bogdan Gavril

Comunele: Săcueni, Târgușor, Cherechiu, Olosig, Diosig, Cadea, Ciocaea.

Cercul cultural No. 46.

Președinte: Dimancea Alexandru.

Comunele: Stârnaș, Ciuhoiu, Sarcău, Fegernic, Sărhi, Almaș, Cenaloș, Chiug, Burzuc, Săniob.

Cercul cultural No. 47.

Președinte: Neagoe Dumitru.

Comunele: Sălard, St. Inreu, Vaida, Roșiori, Hodocș, Niuved, Parhida, Tamașeu.

Cercul Cultural No. 48.

Președinte: Man Ioan.

Comunele: Poclușa de Barcău, Sărsăg, Hăncesti, Ciulești, Gurbești, Șeliște, Spinuș, Nadăr.

Cercul cultural No. 49.

Președinte: Valner Francisc.

Comunele: Cetariu, Tăutelec, Șisterea, Șușturoj, Palcu, Uileucul de munte.

Cercul cultural No. 50.

Președinte: Cosma D-țru din Marghita.

Comunele: Marghita, Ghenetea, Chet, Budușlău, Albiș.

Cercul cultural No. 51.

Președinte: Vasile C. Ioan.

Comunele: Sicălășiu, Derna, Triu, Dernoșoara, Mișca, Chișlaz.

Cercul cultural No. 52.

Președinte: Farkas din Albiș.

Comunele: Abrămuț, Sânlazaș, Fâncița, Crestur, Chizaleu, Petrou, Cubulcut, Albiș.

Cercul cultural No. 53.

Președinte: Pop Ioan.

Comunele: Abram, Dîjir, Coboni, Iteu, Suiug, Chiribiș.

Cercul cultural No. 54.

Președinte: St. Pop de la Almaș.

Comunele: Almașul-mare, Almașul-mic, Bale, Ghida, Săldăbăgiu de Barcău, Satu-Barbă, Margine.

Cercul cultural No. 55.

Președinte: Nicoară Gheorghe.

Comunele: Borumlața, Vărzari, Vărziz, Popești, Spurcani, Ciuteleu, Bogiu, Tăuteu.

Cercul cultural No. 56.

Președinte: Diaconu Marin.

Comunele: Cuzap, Huta-Voivozi, Voivozi, Budoiu, Budoiu fabrică, Pădurea-neagră, Socel.

Cercul cultural No. 57.

Președinte: Șevci Ioan.

Comunele: Beliu, Tăgădău, Mocirla, Chitlaca, Craiova, Cozoi.

Cercul cultural No. 58.

Președinte: Curtu Teodor.

Comunele: Cărand, Săc, Archis, Nermiș, Groșeni, Bărzești.

Cercul cultural No. 59.

Președinte: Nistor Vasile.

Comunele: Bănești, Bochia, Secaciu, Agraș-Comănești, Bouleia, Hășmaș, Urviș de Beliu, Chiț.

Cercul cultural No. 60.

Președinte: Lăzureanu Florian.

Comunele: Ucuriș, Susag, Tâlmaci, Rogoz-Bălit, Șiad, Ștoinești, Ciunfăști, Hodîșel, Măraș.

Craiea, la 6 Noiembrie 1934.

D. Marinescu
Rev. școlar

PARTEA OFICIALĂ

Ordinele din acest Buletin, vor fi înregistrate de fiecare director, directoră de stat și confesional, comunicate tuturor colegilor dela școala respectivă și rezolvate întocmai.

No. 1789 | 1934. Toate ordinele circulare ale Comitetului școlar județean comunicate prin „Foaia Școlară” organul oficial al Revizoratului și Comitetului școlar județean, vor fi decopiate și înregistrate în registrele de intrare și ieșire ale comitetelor școlare. De neexecutarea acestei dispoziții, vor fi personal răspunzători secretarii comitetelor școlare, cari sunt directorii de școli.

No. 1790 | 1934. Se îndrumă comitetele școlare, ca îndată după primirea acestui ordin, să verse la percepții sau Administrația Financiară cota convenită Comitetului școlar județean. Dela primirea acestui ordin se interzice comitetelor școlare de a face orice altă plată, pânăce nu va fi achitată întreaga cotă convenită Comitetului școlar județean pe acest an financiar. De neexecutare și neconformare sunt personal răspunzători directorii de școli ca secretari ai comitetelor școlare.

Organele de control ale Revizoratului și Comitetului școlar județean cu ocaziunea inspecțiilor vor cerceta modul de executare al acestui ordin și cazurile de abatere constatate, ni-se vor comunica imediat, pentru a putea lua măsurile cele mai severe față de cei renitenți.

No. 1791 | 1934. Cota convenită Comitetului școlar județean nu se înmanuază nici personal sau prin poștă celor dela conducerea Comitetului școlar județean sau dela Revizorat, ci se varsă în favorul Comitetului școlar județean la percepții sau Administrația Financiară. De sumele varsate contrar acestor dis-

poziții, vor fi responsabili gestionarii Comitetelor școlare și îndeosebi secretarii comitetelor școlare.

No. 1792 | 1934. Comitetele școlare sunt obligate, ca în fiecare an financiar să verse la percepție sau Administrația Financiară în favorul Casei Școalelor suma aprobată în buget la articolul fondul de rezervă a Casei Școalelor sau articolul fondul de asigurare.

Sumele aprobate la articolele respective pentru aceste fonduri, nu se pot folosi pentru alte scopuri. Gestionile încheiate cu încălcarea acestei dispoziții, nu vor fi verificate și nu se va da descărcarea cuvenită comitetelor școlare, iar sumele folosite contrar acestor dispoziții vor fi puse în sarcina comitetelor școlare.

No. 1793 | 1934. Se pune în vedere D-ilor secretari ai comitetelor școlare să se conformeze instrucțiunilor ce li s'au dat în conferințele ținute pe centrele de plăși. D-nii secretari ai comitetelor școlare, cari n'au participat la aceste conferințe, sunt îndrumați să se informa de cele predate, de la secretarii cari au participat la aceste conferințe.

No. 1794 | 1934. Comitetele școlare sau Comitetele de construcții școlare sunt invitate, ca îndecurs de 48 ore de la primirea acestui ordin, să ne frimită o cerere adresată către Ministerul de Domenii, în care să ceară lemne de construcții și ars cărămidă.

Cererei i-se va da număr de ieșire, va fi semnată de membrii comitetului și va fi provăzută cu sigilul comitetului.

Cererea va fi scurtă și la înțeles și se va menționa în ea, că comuna are lipsă de .... m. cubi lemne de construcție și .... m. steri lemne pentru ars cărămidă.

În cerere se va menționa că comitetul are lipsă de această cantitate de lemne pentru a edifica o lozință (acolo unde nu este sau nu corespunde), o cancelarie și .... sale de învățământ.

Locul gol pentru salele de învățământ va fi completat cu numărul de sale necesare, socotindu-se pentru 50 obligați de școală câte o sală de învățământ.

Locul pentru m. cubi lemne de construcție și pentru m. stori lemne pentru ars cărămidă din cerere va rămânea necompletat și aceste locuri vor fi completate de Comitetul școlar județean pe baza devizelor de lemne necesare, cari devize se întocmesc de Serviciul Tehnic al județului.

De executarea acestui ordin sunt personal răspunzători secretarii comitetelor școlare.

No. 1795 | 1934. D-ilor învățători cari au participat la conferințele pe plăși se va plăti dela articolul fond pentru deschiderea de credite din bugetele comitetelor: 80 lei diurnă pentru fiecare învățător, plus speșele de transport conform instrucțiunilor date.

Nr. 1736 | 1934. D-nii învățători directori ca secretari ai comitetelor școlare, cari n-au participat la conferințele ținute în centrele de plăși, sau cari nu ne-au dat datele exacte cerute cu Ord. No. 1446 | 1934, sunt invitați, ca în termen de 48 ore dela primirea acestui ordin, să înainteze comitetului școlar județean un tablou cu datele următoare:

1. Numărul obligațiilor de școală dela 7—16 ani specificați pe clase. (Indiferent că au sau nu loc pentru ei în școală, sau chiar și dacă nu frecventează școala).
2. Câte posturi existente sunt la școală?
3. Câte săli de învățământ sunt (cari nu sunt corespunzătoare, se va menționa).
4. Liste locuință la școală? (Dacă nu e corespunzătoare, se va menționa).
5. E ceva construcție școlară începută?
6. Are bibliotecă (câte volume?)
7. Materialul didactic e complet sau incomplet?
8. Are bănci destule pentru sălile existente?
9. Ce cotă restantă are către Comitetul școlar județean pe anii 1929—1933 | 34 inclusiv.
10. Când au fost edificate sălile? (înainte de anul 1919 sau după?)

Nr. 1737 | 1934. Grădinile de copii mici își vor alege comitete separat.

Tot asemenea își vor alege comitete separate:

1. Poiana-Călă(șea) (cătun), 2. Zece hotare (Vadul Carol II) cătun, 3. Albești, 4. Hidiș, 5. Goila (Josani-Gurbești) cătun, 6. Almașul-mare, 7. Almașul-mic, 8. Pădurea-Neagră, 9. Căpui colonie, 10. Chigie cătun, 11. Poiana-Copăcel, 12. Bătar colonie.

Tot asemenea se va alege comitet școlar separat pentru școala de fete din Tulca și separat pentru școala de băieți.

Școlile din Salonta asemenea își vor alege comitete așa precum au fost împărțite pe circumscripții școlare până în prezent.

Nr. 1738, 1934. Având în vedere că actualele comitete școlare s'au descompletat în total, deoarece reînnoirile de membri nu s'au făcut în fiecare an în conformitate cu dispozițiunile Legii, iar unele din ele s'au ales la diferite termene și fără respectarea dispozițiunilor Legii, conform hotărârei Nr. 2 din 3 Noembrie a delegației comitetului școlar județean, toate comitetele școlare dela școlile primare de stat și cele de la școlile primare de stat din orașul Salonta se dizolvă pe ziua de 15 Noembrie 1934.

Comitetele dizolvate vor continua să funcționeze până la 31 Dec. 1934.

Data alegerii noilor comitete se fixează pe ziua de 9 Dec. 1934, iar într-o dată la această dată nu s'ar întruni numărul de o treime a alegătorilor, alegerea se amână pe ziua de 16 Dec. 1934 când se va ținea cu orice număr de alegători prezenți.

Au drept de vot și pot fi aleși în comitetele școlare toți părinții, tutorii și sfăpânii cari au obligații de școală între anii 5—18, precum și donatorii școlii.

D-nii directori de școli ca secretari ai comitetelor școlare, la alegerea acestor comitete se vor conforma dispozițiunilor în vigoare și conform instrucțiunilor date cu ocaziunea conferințelor ținute în centrele de plasă.

Se pune în vedere d-ilor directori de școli ca să nu facă și să nu tolereze să se facă nici-un fel de politică din alegerea acestor comitete școlare. Față de

cei ce nu se vor conforma se va interveni locului în drept pentru a se aplica cele mai severe sancțiuni.

Listele vor avea ca semn numai semnul o cruce, două cruci și a. m. d. după numărul listelor ce se vor depune.

D-nii directori de școli vor convoca în ziua de 2 Dec. 1934 pe toți părinții, tutorii și stăpânii cari au obligații de școală, precum și pe donatori școlii și li va explica interesul ce trebuie să-l aibă față de școale și cu această ocaziune vor primi listele de candidare propuse de alegători.

Dacă se vor depune mai multe liste, directorii de școli se vor îngriji din timp de buletinele necesare pentru votare scriindu-le cu mâna sau la mașină în atâtea exemplare ca să fie deajuns pentru listele depuse. Dacă se depune numai o listă nu se mai fac buletine și lista se proclamă aleasă de drept conform art. 33 din regulamentul Com. școl.

D-nii învățători directori ca secretari ai comitetelor se vor îngriji ca alegerea să se facă în ziua fixată și să nu se facă nici-o abatere dela dispozițiunile Legii și instrucțiunile ce s'au dat în conferințele pe centrele de plăși.

D-nii directori de școli îndată după primirea acestui ordin vor întocmi listele de alegători și vor face convocările, pe cari le vor afișa la școală și primăria comunei, cel târziu până la 17 Nov. a. c.

Delegat pentru adunarea generală școlară județeană să fie inv.-dir., care va fi mai în măsură, să reprezinte interesele școlii,

În ziua următoare după alegere, inv.-dir. secretari ai comitetelor vor întocmi dosarul alegerii și-l vor înainta Comitetului școlar județean pentru confirmarea nouilor aleși, neadmitându-se nici o întârziere.

Pentru o uniformizare și pentru a nu se face unele greșeli în prezentul număr din „Foaia Școlară” vi se arată câte un model din toate actele necesare la alegerea acestor comitete.

Oradea, la 3 Noembrie 1934.

Președinte:
I. Mangra.

Rev. școl. Secretar:
D. Marinescu.

Comitetul școlii primare de stat
din comuna . . . . . jud. Bihor.
Nr. . . . . 1934.

On.

COMITETUL ȘCOLAR JUDEȚEAN.

Oradea.

Alăturat cu onoare Vă înaintăm dosarul alegerii noului
comitet școlar constatator din:

1 convocare a ad. g-le.

1 exempl. proces verbal dresat în adunarea din 16 De-
cemvrie 1934.

1 exempl. proces verbal dresat în adunarea din 9 De-
cemvrie 1934.

. . . . . exempl. liste de candidare.

. . . . . exempl. buletine de votare.

. . . . . exempl. buletine anulate.

1 listă de alegători.

Au fost aleși ca membri în comitetul școlar D-nii . . .
. . . . . iar pentru
adunarea generală școlară Județeană a fost delegat D-l înv
dir . . . . .

Alegerea a decurs

și nu s'a înaintat nici-o contestație (s'a dacă s'au făcut con-
testație se va menționa).

Propun aprobarea de urgență a acestei alegeri.

Dat . . . . . la . . . . . 1934.

Președinte:

Secretar:

PROCES-VERBAL.

Astăzi 9 Decemvrie 1934.

Dresat în comuna . . . . . Județul Bihor, cu oca-
ziunea alegerii a 4 membri în comitetul școlar dela școala
primară de stat din . . . . .

Avându-se în vedere faptul că pentru această alegere
s'a depus numai o singură listă, se proclamă aleasă de drept
conf. art. 33 din Reg., fiind aleși de membri în comitetul școl-
lar dela școala primară de stat din . . . . . D-nii:

1. . . . .

2. . . . .

3. . . . .

4. . . . .

. . . . . iar pentru adunarea școl-
ară Județeană a fost delegat prin aclamare D-l . . . . .

Drept ocazie s'a încheiat și semnat prezentul proces-
verbal.

Primar, ca președinte al
adunării generale:

Secretar:

PROCES-VERBAL.

Astăzi 9 Decembrie 1934.

Dresat în adunarea generală școlară convocată pentru alegerea celor 4 membri în comitetul școlar dela școala primară de stat din . . . . . Județul Bihor, care adunare generală a fost convocată în conformitate cu dispozițiunile Legii în vigoare și conform ord. No. . . . | 1934 al Comitetului Școlar Județean.

D-1 . . . . . primar ca președinte al adunării deschide ședința asistat fiind de D-1 . . . . . învățător dir. ca secretarul adunării și roagă pe cei prezenți să aleagă câte un bărbat de încredere ca reprezentanți ai listelor depuse, cari se și aleg în persoanele D-lor . . . . .

Astfel constituit biroul constată că formalitățile de convocare a adunării generale s'au făcut în conformitate cu dispozițiunile Legii. Se urmează la constatarea alegătorilor prezenți și se constată prezența alor . . . . . alegători din totalul de . . . . . alegători, conform listei de alegători, verificată de conducerea școlii.

Avându-se în vedere că o treime din No. alegătorilor ar fi . . . . . astfel neîntrunindu-se această treime prevăzută de Lege, alegerea se amână pe Duminica viitoare, adică pe ziua de 16 Decembrie 1934, cu care ocaziune se va ținea cu orice Nr. de alegători prezenți, fără a se mai face o nouă convocare.

Drept aceea s'a încheiat și semnat prezentul proces-verbal.

Primar, ca președinte al
adunării generale:

Secretar:

verificatori:

PROCES-VERBAL

Astăzi, 16 Decembrie 1934.

Dresat în adunarea generală școlară convocată pentru alegerea alor 4 membri în comitetul școlar dela școala primară de stat din . . . . . județul Bihor, care adunare generală a fost convocată în conformitate cu dispozițiunile Legii în vigoare și conform ord. No. . . . | 1934 al comitetului școlar județean. D-1 . . . . . primar

ca președinte al adunării asistat fiind de D-1 . . . . . inv.-director, ca secretarul adunării, deschide ședința și roagă pe cei prezenți să aleagă câte un bărbat de încredere ca reprezentanți ai listelor depuse, cari se și aleg în persoanele D-lor . . . . .

Astfel biroul constituit se procedează la actul alegerii prin votare secretă, care se începe la ora . . . . .

(Pag. 1)

Lista

părinților, tutorilor, stăpânilor și donatorilor cu drept de vot la alegerea comitetului școlar dela școala primară de stat din ..... jud. Bihor.

(Pag. 2—5)

No. curent	Numele și pronumele părintelui, tutorului, stăpânului sau donatorului	Calitatea (părinte, tutor, stăpân sau donator)	Observări
1			
2			
3			

etc.

Se certifică de noi, că prezenta listă conține pe toți părinții, tutorii, stăpânii și donatorii, cari au drept de vot la alegerea comitetului școlar dela școala primară de stat din comuna ..... jud. Bihor.

Dat ..... la ..... 1934.

Președinte : L. S. Secretar :

(Pag. 6)

Comitetul Școlar

..... jud. Bihor

No. .... | 1934.

Se certifică de noi, că prezenta listă a fost afișată atât la școală cât și la primăria comunei din ..... 1934 până la ..... 1934.

Dat ..... 1934.

Președinte : L. S. Secretar :

Primăria Comunei

..... jud. Bihor

No. .... 1934.

Se certifică de noi, că prezenta listă a fost afișată la

primăria comunei din . . . . . 1934 până la
 . . . . . 1934.

Data . . . . . 1934.

Notar: I. S. Primar:

CONVOCARE.

Avându-se în vedere faptul, că comitetul școlar s'a des-
 completat în total și având în vedere ord. No. . . . | 1934 a
 comitetului școlar Județean, în conformitate cu dispozițiunile
 regulamentului pentru aplicarea Decretului Lege privind
 organizarea comitetelor școlare și având în vedere și dispozi-
 ționile . . . . .

părinții, tutorii, și stăpânii cari au copii de școală, precum și
 donatorii se convoacă la adunarea generală pe ziua de 9 De-
 cembrie 1934 ora 11 în localul școlii primare de stat din
 . . . . . pentru a alege 4 membri în comi-
 tetul școlar dela școala primară de stat din . . . . .
 și un delegat pentru adunarea generală școlară județeană.

Întru cât pe data de mai sus nu s'ar întruni o treime
 din numărul alegătorilor mai sus menționați, alegerea se va
 ținea în ziua de 16 Decembrie 1934 ora 11 în acelaș local cu
 orice număr de alegători prezenți, fără a se mai face o nouă
 convocare.

Data . . . . . la . . . . . 1934.

Primar: I. S. Secretar:

Primăria comunei

No. . . . | 1934

Subsemnata primărie certifică oficios că prezenta convo-
 care a fost afișată la primăria comunei susnumite dela . . . .
 . . . . 1934 până la . . . . 1934.

Data . . . . . la . . . . . 1934.

Notar: I. S. Primar:

REDACTOR:
IOAN MANGRA
PREȘED. COM. ȘCOLAR JUDEȚEAN

*Revista apare lunar, iar în caz de necesitate, și
suplimente săptămânale.*

D-nii autori și editori cari doresc să li se anunțe în
revistă apariția lucrărilor sau publicațiilor, sunt rugați
să trimită câte un exemplar pe adresa revizoratului școlar.

Manuscrisele să fie scrise citeț și numai pe o pa-
gină a hârtiei.

Orice corespondență privitoare la revistă, se va a-
dresa la Comitetul școlar județean, menținându-se aceasta
pentru „Foaia Școlară”.